

ด่วนที่สุด
ที่ ศย ๐๑๖/๒๕๖๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง ศย 15374

วันที่: ๑10268/58

วันที่: 15 พ.ค. 58 เวลา: 13:38

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น
พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๑๕๕๙๒ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น พ.ศ. มาเพื่อดำเนินการ จึงขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่มีข้อสังเกตบางประการ ดังต่อไปนี้

๑. ชื่อของร่างพระราชบัญญัติใช้ว่า “ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น พ.ศ.” โดยมีเจตนารมณ์ที่สำคัญเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการขจัดปัญหาการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่หมดอายุการใช้งานหรือชำรุดหรือเสื่อมสภาพหรือไม่เป็นที่ต้องการอีกต่อไป แต่นอกจากซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวแล้ว ร่างพระราชบัญญัตินี้ยังกำหนดนิยาม คำว่า “ซากผลิตภัณฑ์อื่น” ไว้ด้วย ตามบทนิยามในมาตรา ๔ ซึ่งมีหมายความว่า “เครื่องใช้หรืออุปกรณ์อื่นนอกเหนือจากซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่หมดอายุการใช้งานหรือชำรุดหรือเสื่อมสภาพหรือไม่เป็นที่ต้องการอีกต่อไป ซึ่งหากมีการจัดการอย่างไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการสามารถก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนได้หรือมีชิ้นส่วนหรือวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้” จากนิยามดังกล่าว หมายความว่ารวมถึงซากผลิตภัณฑ์ทุกชนิดที่ไม่ใช่แล้ว ซึ่งจะกระทบกับพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๕๓๔ ที่กำหนดนิยาม คำว่า “ของเก่า” ไว้ในมาตรา ๓ หมายความว่า ทรัพย์สินที่เสนอขาย แลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายโดยประการอื่นอย่างทรัพย์สินที่ใช้แล้ว ทั้งนี้ รวมถึงของโบราณด้วย ดังนั้น หากมีการจัดการอย่างไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการสามารถก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนได้ย่อมกระทบถึงร้านรับซื้อของเก่าด้วย จึงควรจะบัญญัติการจัดการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้เฉพาะการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น โดยไม่ครอบคลุมถึงซากผลิตภัณฑ์อื่น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย

๒. ร่างมาตรา ๒๐ บัญญัติว่า “ห้ามผู้ใดจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิตไม่ได้ขึ้นทะเบียนตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้” การห้ามผู้ใดจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิตไม่ได้ขึ้นทะเบียนนั้น มีปัญหาในทางปฏิบัติว่าบุคคลที่จัดจำหน่ายจะทราบได้อย่างไรว่าผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ได้จดทะเบียนไว้ถูกต้องแล้ว ดังนั้น

เพื่อ

เพื่อไม่ให้เกิดความหลงผิดในตัวผลิตภัณฑ์ที่จดทะเบียน ควรจะมีการบัญญัติให้แสดงเครื่องหมายหรือเลขหมายแสดงการจดทะเบียนบนตัวผลิตภัณฑ์และจัดให้มีระบบการตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเพื่อให้ผู้บริโภคและประชาชนทั่วไปสามารถตรวจสอบได้ว่าผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จดทะเบียนแล้วหรือไม่

๓. ร่างมาตรา ๒๓ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดทั้งซากผลิตภัณฑ์ส่งคืนตามที่สาธารณะ ที่รกร้างว่างเปล่าหรือทิ้งปะปนไปกับขยะมูลฝอย

ให้ผู้บริโภคหรือผู้ที่ครอบครองซากผลิตภัณฑ์ส่งคืนซากผลิตภัณฑ์ให้กับผู้จัดจำหน่าย ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ เครือข่ายซากผลิตภัณฑ์ หรือโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์ หรือโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์เท่านั้น”

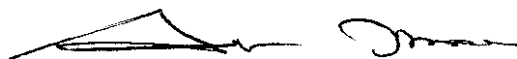
กรณีที่ร่างมาตรา ๒๓ บัญญัติให้ผู้บริโภคหรือผู้ที่ครอบครองซากผลิตภัณฑ์มีหน้าที่ต้องส่งคืนซากผลิตภัณฑ์ให้กับผู้จัดจำหน่าย ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ เครือข่ายซากผลิตภัณฑ์ หรือโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์ หรือโรงงานที่ให้บริการจัดการซากผลิตภัณฑ์เท่านั้น ในทางปฏิบัติหากผู้บริโภคหรือผู้ที่ครอบครองผลิตภัณฑ์ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ถึงแม้จะชำรุดบกพร่องแต่สามารถซ่อมแซมแก้ไขให้คืนดีได้ก็ย่อมไม่ตัดสิทธิในการที่จะจำหน่าย จ่าย โอนผลิตภัณฑ์นั้นได้ การบัญญัติกฎหมายลักษณะนี้อาจกระทบกับสิทธิของผู้บริโภคหรือผู้ที่ครอบครองได้ เห็นว่า ผู้ที่ครอบครองคนสุดท้ายจึงควรเป็นผู้ที่ต้องส่งคืนซากผลิตภัณฑ์ให้กับผู้จัดจำหน่าย ฯลฯ

๔. ร่างมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ผู้จัดจำหน่ายรับคืนซากผลิตภัณฑ์ใหม่ประเภทเดียวกันในปริมาณหนึ่งต่อหนึ่งโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ และให้นำส่งซากผลิตภัณฑ์ซึ่งเก็บรวบรวมได้นั้นไปยังศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์หรือโรงงานที่ให้บริการซากผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาต หรือสถานที่ที่ผู้ผลิตจัดเตรียมไว้ ทั้งนี้ เงื่อนไขการรับคืนและเก็บรวบรวมให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

ร่างมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง เป็นกรณีที่บัญญัติให้ผู้จัดจำหน่ายรับคืนซากผลิตภัณฑ์ใหม่ประเภทเดียวกันในปริมาณหนึ่งต่อหนึ่งโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ และให้นำส่งซากผลิตภัณฑ์ซึ่งเก็บรวบรวมได้นั้นไปยังศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์หรือโรงงานที่ให้บริการซากผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาต หรือสถานที่ที่ผู้ผลิตจัดเตรียมไว้ในทางกลับกันหากผู้บริโภคหรือผู้ที่ครอบครองซากผลิตภัณฑ์คืนซากผลิตภัณฑ์ใหม่ประเภทเดียวกันในปริมาณที่เกินอัตราหนึ่งต่อหนึ่ง นอกจากจะส่งคืนไม่ได้แล้วยังต้องรับผิดชอบในการเสียค่าใช้จ่ายด้วย ทั้งที่ศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์หรือโรงงานที่ให้บริการซากผลิตภัณฑ์ไม่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในส่วนนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

กลุ่มพัฒนากฎหมาย (ดวงใจ)

โทร./โทรสาร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

E - mail ojta@coj.go.th